

26.5.2016

LIIKUNTATOIMEN VUODEN 2017 TALOUSARVIOEHDOTUS JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS VUOSIKSI 2017 – 2019

Sisällys

1. STRATEGIAOSA

Liikuntatoimen toimintaympäristön muutokset

Toiminta-ajatus ja palvelut

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset vuoden 2017 talousarvioon

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä 2017 - 2019

Kilpailuttaminen

Riskienhallinta

Kaupungin strategiaohjelma liikuntaviraston toiminnassa

Strategiaohjelman toteuttaminen liikuntaviraston toiminnassa

Liikuntaviraston henkilöstösuunnitelma vuosille 2017–2019

Liikuntaviraston tilankäyttösuunnitelma vuosille 2017–2026

Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen

Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Muut toiminnalliset tavoitteet

Energiatehokkuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Määrä- ja taloustavoitteet

Tuottavuuden toteutuminen 2015–2019

Tilankäytön tehokkuuden toteutuminen 2015–2019

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

LIIKUNTATOIMEN TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS 2017 – 2019

TULOSYKSIKÖIDEN TALOUSARVIOPERUSTELUT

Sisäliikuntapalvelut

Ulkoliikuntapalvelut

Liikunta – ja hyvinvointipalvelut

26.5.2016

Merelliset palvelut
Hallintopalvelut

Avustukset

Järjestötoiminnan tukeminen
Laitos- ja säätiöavustukset
Henkilökuntakerhon avustaminen

3. INVESTOINTIOSA

Investointiehdotus vuodelle 2017
Investointiehdotus vuosille 2018 - 2026
Irtaimen omaisuuden perushankinta vuonna 2017

LIITTEET

- 1 Vuoden 2017 talousarvioehdotus osastoittain
- 2 Investoinnit, irtaimen omaisuuden perushankinta vuosina 2015 – 2017
- 3 Irtaimen omaisuuden hankintaehdotus vuodeksi 2017
Yksittäiset hankinnat osastoittain
- 4 Irtaimen omaisuuden perushankinta vuosina 2017 – 2026
- 5 Investoinnit, liikuntapaikkojen suunnittelu, rakentaminen ja perusparannukset vuosina 2015 – 2017
- 6 Liikuntatoimen investointien talousarvioehdotus vuodeksi 2017 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2018 – 2026
Yksittäiset hankkeet
- 7 Järjestöjen ja laitosten avustukset vuosina 2016 – 2017
- 8 Liikuntaviraston suoritteet vuosina 2011 – 2019
- 9 Liikuntaviraston tilankäyttöohjelma vuosille 2017 – 2026
- 10 Liikuntaviraston vuoden 2017 talousarvioehdotus. Kuviot.

26.5.2016

LIIKUNTATOIMEN VUODEN 2017 TALOUSARVIOEHDOTUS JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS VUOSIKSI 2017 – 2019

1. STRATEGIAOSA

Toiminta-ajatus, arvoperusta ja palvelut

Liikuntaviraston toiminta-ajatuksena on helsinkiläisten elämänlaadun ja toimintakykyisyyden parantaminen liikunnan keinoin.

Liikuntaviraston keskeisiä arvoja ovat

- Asiakslähtöisyys
- Hyvinvointi
- Kestävä kehitys
- Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo
- Taloudellisuus
- Turvallisuus
- Yrittäjämielisyys ja yhteistyökyky

Liikuntaviraston palveluja ovat

- Ulkoliikuntapaikat
- Sisäliikuntapaikat
- Ulkoilualueet ja -reitit
- Venepaikat
- Kalastus
- Liikunnanohjaus
- Liikuntaseurojen ja liikuntalaitosten avustaminen
- Rastilan leirintäalue
- Liikuntapalvelujen markkinointi ja tiedottaminen

Liikuntatoimen toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön muutosten vaikutukset vuoden 2017 talousarvioon

Helsingin kaupungin taloudellinen tilanne luo tiukat taloudelliset raamit vuodelle 2017. Lisäksi on olemassa useita epävarmuustekijöitä, jotka vaikuttavat vuoteen 2017, joita ei vielä voida huomioida talousarvion valmistelussa.

Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän uudistus tulee voimaan 1.6.2017. Vuoden 2017 talousarvio valmistellaan ja päätetään kuitenkin nykyisen organisaation mukaan. Keväällä 2016 lautakunnat esittävät talousarvionsa normaalisti vuodelle 2017 ja talousarviosta päätetään marraskuussa 2016 koko vuodelle 2017. Mikäli kaupunginvaltuusto päättää toimialarakenteen käyttöönotosta, kevään 2017 aikana kau-

26.5.2016

punginvaltuustossa päätetään talousarvion muutoksista uuden organisaation mukaiseksi. Kevään 2017 aikana valmisteltaisiin kaupunginvaltuustolle ehdotus teknisiksi talousarviomuutoksiksi, joissa määrärahat siirretään uuteen 1.6.2017 aloittavaan organisaatioon.

Toinen talousarvion valmisteluun vaikuttava merkittävä epävarmuustekijä on opetusviraston noin 140 koulun noin 170 sisäliikuntatilan vapaa-ajan käytön hallinnoinnin ja tilavaraustoiminnan siirto 1.6.2017 alkaen liikuntavirastolle. Siirron yksityiskohdista päätetään myöhemmin ja siksi näitä kustannuksia ei ole voitu ottaa mukaan talousarvioesityksen keväen 2016 valmisteluun.

Lisäksi kaupunginhallituksen talousarvion laatimisohjeissa todetaan, että ”jos yhteiskuntasopimus syntyy ja johtaa kaupungin omien suorien menojen vähentymiseen raamin pohjana käytetystä tasosta, muutoksia tehdään yksilöityjen menojen vähenemisten johdosta niille virastoille, joiden kustannustaso tosiasiallisesti laskee. Tässä tapauksessa budjettiehdotuksen yhteydessä esitetään tarkka laskelma siitä, paljonko menoja on leikattu virastokohtaisesti kilpailukykysovimuksesta johtuen ja mihin menojen lasku perustuu. Syksyn budjettineuvotteluissa päätetään mahdollisista lisäyksistä käyttötalouden menoihin.”

Helsingin väkiluku kasvaa, mutta uusien asuinalueiden liikuntapalveluiden toteutukseen ja ylläpitoon liikuntatoimen nykyiset resurssit eivät riitä. Liikuntatoimi lisää tuottavuutta jatkamalla nettobudjetointia ja sopeuttaa toimintansa käytössä oleviin määrärahoihin.

Kunnalla ja sen liikuntatoimella on liikunnan edistämisessä keskeinen rooli. Liikuntatoimi vaikuttaa kuitenkin vain osaa liikuntaa koskevaan päätöksentekoon, sillä arkiliikuntaa ohjaavia päätöksiä tehdään usein muualla kuin liikuntatoimessa.

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn kiinnitetään erityistä huomiota. Liikunta ja ravintotottumukset ovat kasvava erottava tekijä ihmisten terveydessä ja hyvinvoinnissa. Lasten ja nuorten kuten aikuistenkin arkiliikunta vähenee passiivisen elämäntyylin myötä. Sen vuoksi kaikenlaisen fyysisen aktiivisuuden tarve sekä myös vapaa-ajan liikuntaharrastuksen tarve korostuu. Liikkumattomuuden ydin on arki- ja hyötyliikunnan laskussa, jota organisoitu liikunta ei pysty kokonaan korvaamaan. Liikunta on edelleen lasten ja nuorten suosituin harrastus.

Helsingin liikuntapaikoista lähes neljännes on liikunta-alan yritysten liikuntapaikkaa. Ne reagoivat julkista sekä kolmatta sektoria herkemmin kansalaisten liikuntatoiveisiin ja muutoksiin sekä kasvattavat näin osuuttaan liikuntamarkkinoilla. Aikuisväestön liikunnan suosion kasvu on ohjautunut liikunta-alan yrityksille ja sellaisille lajeille, joiden organisoimisessa on sekä vapaaehtoistoimintaan perustuvaa seuratoimintaa että yrittäjyyttä. Myös yhä enemmän lapsia ja nuoria siirtyy liikuntayri-

26.5.2016

tysten palveluiden käyttäjiksi. Toisaalta osa lapsista ja nuorista jää kokonaan organisoituneen liikuntaharrastuksen ulkopuolelle, yhtenä syyinä ovat liikuntaharrastusten kustannukset.

Väestö ikääntyy nuorten ikäluokkien pienentyessä. Liikunnan avulla on mahdollista lisätä ikääntyvien kansalaisten terveiden ja toimintakykyisten vuosien määrää sekä itsenäistä selviytymistä. Pääosaa ikääntyvistä kiinnostaa perusliikunta eli he haluavat harrastaa sellaisia liikuntamuotoja, jotka soveltuvat arkiympäristöön eivätkä vaadi kalliita välineitä tai erityisiä liikuntapaikkoja.

Työikäisten määrä vähenee ja nuorten osuus työvoimasta pienenee ikärakenteen muutoksen seurauksena. Liikunta on osa työhyvinvoinnin laajaa kokonaisuutta ja keino työurien pidentämiseen. Kilpailu osavasta ja jaksavasta työvoimasta lisää liikuntatarjonnan merkitystä työpaikan vetovoimatekijänä. Työvoiman pitäminen toimintakykyisenä edellyttää työpaikan liikuntamahdollisuuksien ja kannustuksen suunnittamista erityisesti terveytensä kannalta riittämättömästi liikkuville ja passiivisille työntekijöille.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen kehityksestä vuosina 2017 - 2019

Liikunnan harrastaminen Helsingissä

Helsingin tietokeskus on julkaissut tutkimuksen helsinkiläisten aikuisten terveydestä ja elintavoista. Aineistona on ollut Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) Alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen (ATH) vuosina 2013, 2014 ja 2015 kerätty Helsingin aineisto.

Helsinkiläisten liikuntatottumukset olivat parempia kuin koko maassa keskimäärin. Helsinkiläiset liikkuivat aktiivisesti huomattavasti useammin ja vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomia oli vähemmän.

30 prosenttia helsinkiläisistä aikuisista harrasti varsinaista kuntoliikuntaa tai urheilua kuten juoksua, hiihtoa uintia tai pallopelejä useita tunteja viikossa ja 42 prosenttia käveli, pyöräili tai teki kevyitä koti- pihatöitä yms. useita tunteja viikossa.

Miehet harrastivat useammin aktiivisesti liikuntaa (34 %) kuin naiset (27 %), mutta naisilla (45 %) kevytliikunta oli yleisempää kuin miehillä (38 %).

Aktiivisesti liikuntaa harrastavia oli huomattavasti enemmän nuoremmassa ikäryhmässä. Lisäksi koulutustasolla oli selkeä yhteys aktiiviseen liikunnan harrastamiseen. Toisaalta koulutusryhmien välillä ei ollut eroa kevyen liikunnan osalta.

26.5.2016

16 prosenttia helsinkiläisistä aikuisista ei harrastanut lainkaan liikuntaa vapaa-ajallaan. 20–54-vuotiaista helsinkiläisistä 14 prosenttia ja 55–75-vuotiaista 19 prosenttia ei harrastanut vapaa-ajan liikuntaa.

Liikunnan harrastaminen vapaa-ajalla väheni iän myötä, 75 vuotta täyttäneistä helsinkiläisistä 34 prosenttia ei harrastanut liikuntaa. Miehet harrastivat naisia hieman harvemmin vapaa-ajan liikuntaa, mutta erot olivat 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmää lukuun ottamatta pieniä. Pidempään koulutetut harrastivat vapaa-ajallaan liikuntaa huomattavasti useammin kuin matalammin koulutetut.

20–54-vuotiaista helsinkiläisistä 41 prosenttia harrasti riittämättömästi kestävyysliikuntaa ja lihaskuntoharjoittelua. Suositusten mukaan kestävyysliikuntaa ja lihaskuntoharjoittelua harrasti 38 prosenttia 20–54-vuotiaista helsinkiläisistä. Miehet harrastivat kestävyysliikuntaa ja lihaskuntoharjoittelua suositusten mukaan hieman naisia useammin. Matalasti koulutetuista 52 prosenttia harrasti riittämättömästi kestävyysliikuntaa ja lihaskuntoharjoittelua kun pidempään koulutetuista sitä harrasti riittämättömästi 34 prosenttia.

Liikunnan harrastamattomuus näkyy Helsingissä erityisesti itäisessä Helsingissä ja Pasilassa. Näillä alueilla yli viidennes 20 vuotta täyttäneistä ei harrastanut vapaa-ajallaan liikuntaa. Mellunkylässä kyselyyn vastanneista liikuntaa harrastamattomien osuus on 28 prosenttia ja Pasilassa 24 prosenttia.

Kaupungin keskiarvon ylittäviä alueita tavataan suurimmaksi osaksi kantakaupungin ulkopuolisilla alueilla. Ullanlinnassa ja Vironniemellä osuudet jäävät alle 10 prosenttiin.

Muutoksia liikuntapalvelujen tuotantotavoissa

Helsingin kaupungin johtamisjärjestelmän uudistus tuo mahdollisesti muutoksia liikuntapalveluiden tuottamistapoihin. Mahdolliset muutokset tarkentuvat vuoden 2016 aikana.

Opetusviraston noin 150 koulun noin 170 sisäliikuntatilan ilta-, viikonloppu- ja loma-aikojen käytön varaustoiminnan ja hallinnoinnin siirto 1.6.2017 liikuntatoimelle on merkittävä muutos. Tämän uudistuksen tavoitteena on saada koulujen sisäliikuntatilat tehokkaaseen käyttöön ja tilojen käyttövuorojen jako mahdollisimman oikeudenmukaiseksi ja läpinäkyväksi. Onnistumisen kannalta on tärkeää että liikuntatilojen vastuukysymyksistä, työnjaostosta ja kustannuksista opetustoimen kanssa päästään sopimukseen ja liikuntatoimelle varataan riittävät resurssit.

Opetusviraston sisäliikuntatilojen siirto liikuntatoimelle ja niiden tehokas käyttö lisää sisäliikuntatilojen tarjontaa. Muuten liikuntapalvelujen määrä ja laatu säilyvät edellisvuosien tasolla. Kustannussäästöjä saadaan

26.5.2016

tehostamalla toimintaa ja tarvittaessa tarkistamalla liikuntapaikkojen aukioloaikoja kausien taitteessa ja kesäaikana.

Vuoden 2017 aikana yhdessä Valo ry:n kanssa toteutetaan Liikkumisen unelmavuosi 2017 hanke. Tämän Suomi 100 juhluvuoden hankkeen tarkoituksena on tuottaa tapahtumia sekä uudenlaista liikuntaa kokeilukulttuurin keinoin helsinkiläisten ja eri yhteisöjen kanssa niiden omilla ehdoilla ja ideoilla.

Liikuntapalveluja, niiden tuottamistapoja ja palveluverkkoa arvioidaan vuosittain, kun tarkistetaan liikuntaviraston strategisia linjauksia ja valmistellaan tulevan vuoden talousarvioehdotusta. Samalla tarkistetaan liikuntapaikkarakentamisen viisivuotisohjelmaan sisältyvät uudisrakennushankkeet ja peruskorjaushankkeet.

Liikuntavirasto rakentaa ja aktivoi muita kaupungin virastoja ja yhteisöjä rakentamaan kaikille sopivia monikäyttöisiä ja helposti saavutettavia lähiliikuntapaikkoja. Lähivuosien tavoitteena on rakentaa yhdessä kumppanuushankkeina opetusviraston, rakennusviraston ja muiden toimijoiden kanssa monikäyttöisiä lähiliikuntapaikkoja.

Toimipisteiden kesä- ja talvikausien pituuksia, aukioloaikoja, henkilökunnan määrää ja palvelutasoa sopeutetaan käytössä oleviin resursseihin. Lisäksi palveluita keskitetään liikuntapuistoihin ja kesäaikana keskeisiin liikuntalaitoksiin. Näillä keinoin saadaan aikaan säästöjä sekä lisätään tehokkuutta ja tuottavuutta.

Väestön ikärakenteen muuttuessa liikuntavirasto tuottaa senioriliikuntapalveluja ikääntyvien helsinkiläisten toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Ikääntyvien liikuntapalvelujen tuottamisessa lisätään yhteistyötä niiden virastojen kanssa, jotka tuottavat palveluja ikääntyville. Uusien liikuntapaikkojen rakentamisessa ja peruskorjauksessa otetaan huomioon ikääntyvän väestön erityistarpeet esim. esteettömyyden osalta.

Uusien asuinalueiden liikuntapaikat suunnitellaan yhdessä muiden virastojen kanssa ja niille on varaukset asemakaavoissa. Liikuntavirasto ei pysty toteuttamaan uusien asuinalueiden liikuntapaikkoja suunnitellussa aikataulussa, koska uudisrakentamisessa ei ole riittävästi määrärahoja. Nämä liikuntapaikat valmistuvat myöhemmin kuin alueen asunnot.

Uimahallien altaista, etenkin lasten uimakouluihin ja vesivoimisteluun soveltuvista altaista on pulaa. Tulevaisuudessa Jätkäsaaren Bunkkerin uimahalli tuo on pitkistä aikaa Helsinkiin lisää uutta vesipinta-alaa.

Vuodesta 2007 lukien peruskoulut ja päiväkodit on vapautettu määräaikaisesti uimahalleja lukuun ottamatta tekojääratojen ja ulkokenttien,

26.5.2016

sisäliikuntapaikkojen sekä liikunta- ja palloiluhallien sisäänkäsymaksuista arkisin kello 8 – 14.

Resurssien supistuessa joitakin palveluja tuotetaan enemmän ostopalveluina, jos voidaan taata nykyisen tasoinen laatutaso ja kustannuksissa saadaan säästöjä. Erilaisia tuotantotapoja kokeillaan esim. liikuntapaikkojen valvonnassa, ulkoilupalveluiden ja ohjatun liikunnan tuottamisessa sekä rakentamalla liikuntapaikkoja yhdessä eri toimijoiden kanssa. Liikuntaviraston on vuokrannut jalkapalloseuroille yli 20 kenttää, joille seurat ovat rakentaneet tekonurmen. Tämä on lisännyt sekä liikunnan harrastusta että kenttien käyntikertoja. Uusia yhteistyötapoja kehitetään liikunta-alan toimijoiden kanssa.

Ohjatun liikunnan lasten ja nuorten liikkumattomuutta vähentävien toimintaa ja hankkeita jatketaan, näitä ovat mm. Liikkuva koulu, Fun Action, Easy Sport, NYT-hanke.

Informaatioteknologiaan liittyvät tukipalvelut ja tietoliikenne lisääntyvät ja samalla niiden kustannukset kasvavat.

Avustettavia liikuntaseuroja tuetaan subventoiduilla vakiovuoroilla. Vuonna 2016 voimaan tulleet liikunnan uudet avustusperusteet ovat vuonna 2017 voimassa toista vuotta. Tilatuen uudet perusteet otettiin käyttöön toukokuussa 2016. Vuonna 2017 voidaan arvioida uudistettujen tukimuotojen vaikutuksia.

Kilpailuttaminen

Liikuntavirasto tekee hankintoja vuosittain noin 30 miljoonalla eurolla. Yli puolet siitä kohdistuu liikuntapaikkojen rakentamiseen. Toinen merkittävä kustannus on liikuntapaikkojen kunnossapito.

Hankintojen ulkoisia toimittajia on hieman enemmän kuin kaupungin sisäisiä toimittajia. Suurimpia toimittajia ovat HKR-rakennuttaja, Stara ja Helsingin Energia.

Liikuntavirasto kilpailuttaa hankintoja Helsingin kaupungin ohjeiden mukaisesti ja kehittää yhteistyötä hankintakeskuksen ja kaupungin muiden virastojen kanssa.

Liikuntavirasto on yhtenä pilottivirastona Helsingin kaupungin hankintojen ympäristöverkostossa. Hankintaverkoston tavoitteena on kehittää ympäristökriteereiden käyttöä hankinnoissa. Lisäksi liikuntavirasto on lisännyt hankintoja koskevaa sisäistä ohjeistusta ja koulutusta, muun muassa uuteen hankintadirektiiviin liittyen.

Liikuntavirasto käyttää kaupungin hankintapalveluita. Hankinnat on hajautettu osastoihin ja yksiköihin. Hankintavaltuudet on 90 henkilöllä ja

26.5.2016

hankintoihin liittyvät työnjohdolliset määräykset tarkistetaan vuosittain. Sähköistä Kosti-ostotilausjärjestelmää käyttää noin 130 työntekijää.

Sähkön, lämmityksen ja veden kustannukset kasvavat jatkuvasti ja niiden suhteellinen osuus hankinnoista kasvaa.

Kehittämiskohteita hankinnoissa löytyy erityisesti palveluissa, joissa laatu ja palveluvarmuus ovat tärkeitä hankintahinnan lisäksi.

Riskienhallinta

Liikuntaviraston keskeiset riskit liittyvät liikuntapalveluiden tuottamiseen, talouteen, ympäristöön, liikuntaviraston kehittämiseen ja yhteistyöhön vapaaehtoisten kansalaisjärjestöjen ja muiden yhteisöjen kanssa.

Talousarvion ja tavoitteiden toteumista seurataan ja arvioidaan kaupungin talouden seurantajärjestelmien avulla ja omalla sisäisellä valvonnalla.

Yhä enemmän liikuntapaikkoja rakennetaan yksityisten palvelutuottajien toimesta tai kumppanuushankkeina liikuntatoimen kanssa. Liikuntaviraston kenttiä vuokrataan esim. jalkapalloseuroille seurakentiksi. Tämän vuoksi yhteistyöhankkeita koskevat sopimukset tulee laatia huolellisesti ja sopimuksia tulee valvoa tarkasti.

Liikuntalautakunta hyväksyi 10.12.2015 liikuntaviraston sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvauksen. Liikuntaviraston riskienhallintasuunnitelmassa on kartoitettu keskeiset riskit ja esitetty keinoja niiden pienentämiseksi. Riskienhallinta on osa liikuntaviraston normaalia toimintaa. Liikuntaviraston riskienhallintatyöryhmän päivittää liikuntaviraston riskienhallintasuunnitelman vuonna 2017. Osastot ja muut yksiköt laativat tarpeen mukaan omat riskienhallintasuunnitelmat.

Kaupungin strategiaohjelma liikuntaviraston toiminnassa

Strategiaohjelman toteuttaminen liikuntaviraston toiminnassa

Helsingin kaupungin vuosien 2013 – 2016 strategiassa on mainittu seuraavia liikuntatointa koskevia tai sivuavia tavoitteita sekä toimenpiteitä.

Hyvinvoiva helsinkiläinen (1.), Nuorille tilaa kuulua loistaa

Toimenpiteet

- Alle 18-vuotiaiden kesätyöpaikkoja lisätään yhdessä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa

26.5.2016

- Tavoitteena on, että kaikilla nuorilla on mahdollisuus harrastukseen. Lisätään ryhmälähtöiseen harrastustoimintaan osallistuvien nuorten määrää.
- Tehdään syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten tukemisesta yhteinen prosessi sosiaali- ja terveysviraston, varhaiskasvatuksen, opetustoimen, liikuntatoimen ja nuorisotoimen kanssa

Hyvinvoiva helsinkiläinen (1.), Helsingiläisten liikunta lisääntyy

Tavoitteena on terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikkumattomuuden vähentäminen

Toimenpiteet

- Liikunnan kansalaistoimintaa aktivoidaan ja liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteita uudistetaan siten, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa.
- Asukkaita kannustetaan omaehtoiseen liikkumiseen ja liikunnallisesti aktiiviseen elämäntapaan toteuttamalla terveysliikuntahankkeita
- Koululaisia kannustetaan välitunnilla ulkoiluun
- Terveysvaikutukset arvioidaan kaupungin päätöksenteossa
- Huomioidaan ulkoliikuntamahdollisuudet kouluissa ja päiväkodeissa
- Liikunnan poikkihallinnollista järjestämistä vahvistetaan ja luodaan hyviä käytäntöjä eri virastojen välisenä yhteistyönä
- Liikuntapaikoissa huomioidaan esteettömyys ja erityisryhmien tarpeet
- Vahvistetaan liikuntapaikkojen suunnittelun asiakaslähtöisyyttä ja vähän liikkuvia ryhmiä kannustetaan liikkumaan

Elinvoimainen Helsinki (2.), Kansainvälisesti tunnettu ja vetovoimainen kaupunki

Toimenpiteet

- Kaupunkimarkkinointia kehitetään kokonaisuutena, joka sisältää matkailumarkkinoinnin, tapahtumien ja kongressien Helsinkiin saamista koskevan markkinoinnin, investointien ja osaajien houkuttelemiseksi tehtävän markkinoinnin, uusien asuin- ja työpaikka-alueiden markkinoinnin sekä kiinteistömarkkinoinnin
- Kaupunki edistää yritystoiminnan, matkailun ja vapaa-ajan mahdollisuuksia ranta-alueilla ja saaristossa sekä vesiliikenteen kehittymistä
- Helsingin ranta-alueiden ja saarten virkistyskäytön lisäämiseksi sekä alueiden kehittämiseksi laaditaan poikkihallinnollinen Merellinen-Helsinki-ohjelma. Ohjelma laaditaan yhdessä kaupungin ulkoisten sidosryhmien, kuten alan järjestöjen ja yritysten kanssa. Eteläsataman aluetta kehitetään

26.5.2016

- Kaupunki laatii kuvauksen tapahtumajärjestämiseen soveltuvista paikoista koko kaupungin alueella
- Tapahtumajärjestämisen yleiset ja yhdenvertaiset linjaukset uudistetaan liittyen esimerkiksi melurajoituksiin, aluevuokriin sekä yritysjärjestöyhteistyöhön.
- Helsinkiin haetaan suurtapahtumia ja kilpailukyvyn kannalta merkittäviä kongresseja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Mahdollistetaan laaja tapahtumien kirjo koko kaupungissa yhteisöllisyyden tukemiseksi.

Elinvoimainen Helsinki (2.), Kulttuurista vetovoimaa

Toimenpiteet

- Koululaisten pääsyä kulttuuri- ja liikuntapalveluihin helpotetaan. Koulujen pihoja ja puistojen leikkipaikkoja käytetään lähiliikuntapaikkoina
- Liikuntaseurojen avustusjärjestelmä uusitaan ja liikuntapalvelujen tukimuotoja selvitetään

Liikuntastrategia vuosille 2013 - 2017

Liikuntalautakunta hyväksyi 13.11.2012 ja kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi 17.12.2012 vuosien 2013 – 2017 liikuntastrategian.

Liikuntastrategian päätavoitteita ovat

- Terveyttä edistävän liikunnan lisääminen ja liikkumattomuuden vähentäminen
- Helsingin ja sen kaupunginosien viihtyvyyden sekä vetovoimaisuuden lisääminen
- Liikunnan kansalaistoiminnan aktivoiminen ja liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteiden uudistaminen siten, että painopiste on lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa
- Liikuntapalvelujen tuottaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- Henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen

Liikuntastrategian tavoitteet ja toimenpiteet ovat toteutuneet hyvin.

Liikuntaviraston henkilöstösuunnitelma vuosille 2017 – 2019

Vuonna 2017 palvelutuotannossa on 443 vakanssia ja hallinnossa on 37 vakanssia eli yhteensä 480 vakanssia. Vuonna 2016 ennustetaan toteutuvan yhteensä noin 400 henkilötyövuotta vakituisen henkilökunnan osalta. Vuonna 2016 käytössä esitetään olevan yhteensä 480 vakanssia.

26.5.2016

Taloussuunnitelmavuosina 2017 – 2019 liikuntaviraston henkilökunnasta eläkeiän saavuttaa 33 henkilöä ja eläkkeelle arvioidaan siirtyvän yhteensä noin 40 henkilöä. Eläkkeelle siirtymisten ja rekrytointien yhteydessä kunkin tehtävän kohdalta määritellään tehtävässä tarvittavan osaaminen aikaisempaa tarkemmin. Huomioidaan myös työnkuvien tehostaminen, moniosaaminen sekä osastorajausta ylittävä suunnittelu ja yhteistyö. Hiljaisen tiedon siirtäminen organisaation sisällä korostuu kun avainhenkilöt siirtyvät eläkkeelle.

Henkilöstön osaamisen kehittämistarpeita selvitetään kehityskeskustelujen yhteydessä. Informaatioteknologiaan, vuorovaikutukseen, viestintään, hankintoihin ja talouteen liittyvää osaaminen korostuvat. Osaamisen kehittämisessä kiinnitetään huomiota erityisesti moniosaamiseen yli osastorajojen. Esimiesten henkilöstöhallinnon osaaminen korostuu muutoksen johtamisessa, mutta myös uusien henkilöstöhallinnon HR-tietojärjestelmien käyttöön ottamisessa.

Henkilöstön määrä ei merkittävästi lisäännä, joten työssäoppiminen ja moniosaaminen korostuu toimenkuvien laajentuessa. Lisää henkilöstöä tarvitaan, jos avataan uusia liikuntapaikkoja tai valvottuja uimarantoja. Lisäksi vakinaistetaan liikunnanohjauksen henkilöstöä vastaamaan kasvaneen kysynnän tarpeeseen.

Vakituisen henkilökunnan lisäksi liikuntavirasto käyttää määräaikaista kausityöntekijöitä ja kesätyöntekijöitä sekä henkilöstövuokrausta, korvaamaan poissaoloja ja tasoittamaan kesä- ja talvikausien työvoimatarvetta. Näiden henkilöstöryhmien määrä vaihtelee vuosittain ja käyttöön vaikuttaa myös vuosittain käytettävissä olevat määrärahat.

Liikuntaviraston tilankäyttösuunnitelma vuosille 2017 – 2026

Liikuntatila on liikuntaviraston ydinpalvelu. Liikuntavirastolla on käytössä tiloja 218 710 htm². Tästä kokonaisuudesta tilakeskukselta vuokratuja tiloja on yhteensä 184 866 htm².

Liikuntaviraston omien rakennusten, jotka sijaitsevat kiinteistöviraston tonttiosastolta vuokratuilla maa-alueilla, yhteismäärä on 26 419 htm². Osa (9 005 htm²) näistä rakennuksista sijaitsee Helsingin rajojen ulkopuolella ja ne palvelevat liikuntaviraston ylläpitämiä ulkoilualueita. Edellisten lisäksi liikuntaviraston on vuokrannut vielä ulkopuolisilta tahoilta yhteensä 7 425 htm².

Liikuntavirastolla on kaikista tiloista (218 710 htm²) omassa käytössä yhteensä 147 176 htm² ja merkittävä osa (71 534 htm²) on vuokrattu ulkopuolisille tahoille. Näistä ulosvuokratuista tiloista liikuntavirasto saa vuokratuloja yhteensä noin 2 500 000 euroa.

26.5.2016

Liikuntavirasto maksaa tilakeskukselta vuokratuista tiloista sisäistä vuokraa noin 16 850 000 euroa vuodessa. Lisäksi liikuntavirasto maksaa tilavuokria muille ulkopuolisille toimijoille yhteensä noin 800 000 euroa vuodessa.

Liikuntavirasto on luopunut aikaisemmin joistakin tiloista sillä edellytyksellä että niille rakennetaan tulevaisuudessa korvaavat tilat. Liikuntavirasto on luopunut Taivalsaaren ja Koivusaaren tukikohdista. Tilankäyttöä voidaan tehostaa ja kustannuksia voidaan vähentää myös luopumalla joistakin muista tiloista

- Liikuntaviraston hallinnoimilla alueilla on runsaasti vanhoja ja huonokuntoisia rakennuksia, joista voidaan luopua, esim. Maunulan ulkoilumaja (248 htm²)
- Sompasaaren tiloista (1039 htm²) voidaan luopua, jos tukikohta saadaan siirrettyä Ouritsaareen (1039 htm²)
- Holkkitien tilat (4557 htm², josta 2500 m² aidattua ulkosäilytystilaa) tulevat poistumaan ja korvaavat tilat olisivat tämän hetkisen tiedon mukaan 1913 htm² (käsittää ainoastaan sisätiloja)
- Käpylinnasta (535 htm²) voidaan luopua, jos Bunkkeriin suunnitellut korvaavat tilat (13 080 htm²) toteutuvat

Lisäksi jatkossa on tarpeellista selvittää mikä on seuraavien kohteiden tuleva käyttö

- Kivikon hiihtohalli, jonka pinta-ala on noin 18 489 htm². Helsingin kaupunki osti vuonna 2012 konkurssiin ajautuneen hallin ja antoi sen liikuntaviraston hoidettavaksi. Hallin on hiihtäjien käytössä vain muutaman kuukauden vuodessa, osa hallin tiloista on vuokrattu yrityksille.
- Helsingin kaupungin rajojen ulkopuolella olevista joistakin ulkoalueista voitaisiin luopua, etenkin jos se säilyvät edelleen ulkoilijoiden käytössä. Ulkoilualueiden asiakkaista puolet on muita kuin helsinkiläisiä. Aikaisemmin Helsingin muissa kunnissa omistamia ulkoilualueita on liitetty osaksi valtion omistamaa Nuuksioon kansallispuistoa. Ne ovat liittyneet myös Helsingin kaupungin ja valtion välisiin maanvaihtosopimuksiin.

Liikuntaviraston lähivuosille suunnitellut uudet tilat ovat liikuntapaikkojen käyttöä tukevia huolto- ja varastotiloja, jotka lisäävät liikuntapaikkojen ja kaluston käyttöikää sekä vähentävät siten käyttökustannuksia. Muita uusia liikuntatiloja syntyy lähinnä muiden toimijoiden ansiosta tai kumppanuushankkeina.

Jätkäsaaren peruskoulu valmistuu Helsingin kaupungin Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016–2018 mukaan 2019, jolloin koulua palvelevat liikuntatilat Bunkkerissa tulee olla valmiit. Läntinen venesatamatukikohta (noin 1000 m²) on valmis 2018 ja Kruunuvuorenrannan

26.5.2016

liikuntahalli (3600 m²) on valmis 2026. Liikuntaviraston osuus Mäkelärinteen Urhea-hallin (12 000 m²) rakentamiskustannuksista tulee olemaan 25 prosenttia.

1.6.2017 alkaen noin 140 koulun, noin 170 sisäliikuntatilan hallinnointi ja tilavaraustoiminta vapaa-ajan käytön osalta siirtyy liikuntavirastolle. Siirron yksityiskohdista päätetään myöhemmin.

Talousarvion vaikutus strategiaohjelman talousmittareiden edistämiseen

Helsingin kaupungin tarkastusviraston vuonna 2015 tekemän ”Palvelukustannusten kehitys opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa” arvioinnin mukaan Helsingin liikuntatoimen kustannukset asukasta kohden ovat lähentyneet muiden suurten kaupunkien keskiarvoa. Tätä liikuntatoimien vertailua vaikeuttaa se että Helsingissä on huomattavasti laajempi ja laadukkaampi palvelutarjonta sekä korkeampi kustannustaso. Lisäksi Helsingin liikuntatoimi jakaa erilaisia avustuksia huomattavasti enemmän kuin muut suuret kaupungit. Helsingin liikuntatoimen käyttömenoista noin viidennes on näitä avustuksia (16 miljoonaa euroa), kun muissa vertailukaupungeissa niiden osuus käyttömenoista on vain noin 2-10 prosenttia. Toisaalta erilaisissa arvioinneissa ja vertailuissa Helsingin liikuntapalvelut saavat hyviä arvioita kuntalaisilta.

Liikuntavirasto on kokonaisuudessaan nettobudjetoinnissa. Nettobudjetointi on kannustanut hakemaan uusia tuottomahdollisuuksia ja etsimään kohteita kustannussäästöihin. Taloudellisuusajattelun vahvistuminen on vaikuttanut positiivisesti tuottavuuskehitykseen.

Tuottavuutta edistetään sähköisten varaus- sekä ilmoittautumispalveluilla ja tietotekniikkaa hyödynnetään palvelujen tuotannossa ja hallinnossa. Liikuntapaikkojen itsenäistä käyttöä lisätään. Palveluiden tuottamisessa kokeillaan vaihtoehtoisia palvelujen tuotantotapoja.

Työvuorojärjestelyjä kehitetään ja määräaikaisen henkilökunnan käyttöä vähennetään määrärahojen supistuessa.

Liikuntapalveluita keskitetään liikuntapuistoihin ja kesäaikana suuriin liikuntalaitoksiin. Toimipisteiden kesä- ja talvikausien pituuksia sekä toimipisteiden aukioloaikoja tarkistetaan. Sisäliikuntatilojen päiväkäyttöä tehostetaan jatkamalla päiväkotien sekä peruskoulujen ryhmien maksutonta päiväkäyttöä. Liikuntapaikkojen käyttöastetta lisätään esim. muuttamalla nurmi- ja hiekkakenttiä tekonurmiksi.

Toteutetaan energiaa säästäviä kehittämishankkeita ja kiinteistöjen perusparannuksia. Yhteishankinnoilla saadaan säästöjä.

Tulospalkkiojärjestelmiä kehitetään niin, että ne kannustavat tuottavuuden parantamiseen.

26.5.2016

Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

Tietotekniikkaohjelman toteuttaminen

Liikuntavirasto toimii yhteistyössä keskeisten virastojen, liikelaitosten ja Helsingin kaupungin kilpailuttamien tietotekniikan palvelutoimittajien kanssa. Liikuntaviraston tietohallinto tuntee kaupungin tietotekniikkaympäristön ja osallistuu vuosille 2015 - 2017 laaditun kaupungin tietotekniikkaohjelman toteutukseen.

Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Liikuntaviraston sähköisten palveluiden merkittävin hanke on tilavausjärjestelmän uusiminen. Nykyinen käytössä oleva järjestelmä uudistetaan ja otetaan tuotantokäyttöön. Liikuntaviraston Merelliset palvelut-osaston venepaikkavaraustoimintaan hankitaan uusi järjestelmä. Kassa- ja kulunvalvontajärjestelmää (Enkora) kehitetään ja käyttöä lisätään Ulkoliikuntapalvelut-osastolla.

Talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

- Palveluiden asiakastyytyväisyys on 3,6 (asteikko 1-5) tai vähintään samalla tasolla kuin vuonna 2016
- Monitoimi- ja uimahalleissa on 1 800 000 käyntikertaa

Liikuntavirasto selvittää vuonna 2016 palveluiden asiakastyytyväisyyttä ja kehittää palveluiden laatua sekä asiakastyytyväisyyttä. Vuonna 2016 selvitetään liikuntaviraston palveluiden asiakastyytyväisyyden lähtötaso ja tavoitteena on että asiakastyytyväisyys on vähintään 3,6 asteikolla 1-5. Vuoden 2017 tavoitteena on saavuttaa keskiarvo 3,6 tai jos vuoden 2016 tulos on sitä parempi, niin tavoitteena on saavuttaa tuo vuoden 2016 taso.

Liikuntamyllyn ja Töölön kisahallin monitoimihallien sekä Itäkeskuksen, Jakomäen, Pirkkolan ja Yrjönkadun uimahallien palvelut ovat edullisia ja kaikkien kuntalaisten helposti saavutettavissa ympäri vuoden. Uinti on helsinkiläisten suosituin liikuntamuoto. Tavoitteena on lisätä liikunnallisia käyntikertoja ja siten lisätä myös tuloja sekä tuottavuutta. Valittujen kohteiden käyntikertoihin sää ja muut ulkoiset tekijät vaikuttavat vähemmän ja valittujen kohteiden käyntikertoja seurataan kassa- ja kulunvalvontajärjestelmällä.

Muut toiminnalliset tavoitteet

- Laitostoiminnan käyntikerrat 3 774 000 (3 832 000) kappaletta

26.5.2016

- Ulkokenttätöiminnan käyntikerrat 4 170 500 (4 352 000) kappaletta
- Uimarantatöiminnan käyntikerrat 739 000 (902 000) kappaletta
- Liikunnanohjauksen käyntikerrat 677 000 (650 000) kappaletta, josta lasten harrasteliikunnan EasySport käyntikerrat 45 000 (40 000) kappaletta ja nuorten harrasteliikunnan FunAction käyntikerrat 22 000 (15 000) kappaletta
- Leirinnän yöpymisvuorokaudet 92 000 (92 000) kappaletta
- Kalastusluvat 7 000 (7 000) kappaletta

Energiatöokuutta ja ympäristöä koskevat tavoitteet

Liikuntavirasto seuraa ja raportoi energiankulutuksestaan energiasäästöneuvottelukunnan ohjeiden mukaisesti. Kulutusseurannassa ovat kaikki kohteet, joissa kulutetaan sähköä tai kaukolämpöä. Energiasäästön edistämissuunnitelma päivitetään vuosittain.

- Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet
- Venesatamien jätehuoltoa parannetaan
- Lajittelevaa jätehuoltoa laajennetaan
- Liikuntatapahtumissa edellytetään jätteen keräämistä ja kierrättämistä sekä yleistä siisteyttä
- Kiinteistöjen sähkön, kaukolämmön ja veden kulutuksen seuranta kehitetään.

26.5.2016

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

Vuoden 2017 talousarvioehdotuksen lähtökohtana on kaupunginhallituksen 4.4.2016 hyväksymä vuoden 2017 talousarvion raami ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2018 - 2019 laatimishojeet, hyväksytty strategiaohjelma, kaupunginhallituksen valmistelutyötä ohjaavat kannanotot sekä kaupunginvaltuuston lähetekestustelussa käytetyt puheenvuorot. Talousarvioehdotuksen esitystarkkuus on 1000 euroa.

Liikuntatoimi jatkaa kokonaisuudessaan nettobudjetoituna yksikkönä vuonna 2017. Nettobudjetointi merkitsee, että kaupunginvaltuustoon nähden sitova erä talousarviossa on toimintakate eli tulojen ja menojen erotus.

Talousarvioraami vuodelle 2017 on sama kuin vuoden 2016 raami. Tulot ovat 16 076 000 euroa ja menot -80 146 000 euroa. Liikuntatoimi esittää talousarvioehdotuksessaan tuloja 400 000 euroa raamin tuloja enemmän ja menoja vastaavasti saman verran enemmän, jolloin toimintakate säilyy raamin (-64 070 000 euroa) mukaisena. Ehdotus perustuu sisäisten vuokrien korotuksen aiheuttamaan menojen lisäykseen.

Vuonna 2017 mahdollisesti toteutuvia työehtosopimusten mukaisia palkankorotuksia ei talousarvioehdotuksen laatimishetkellä ole tiedossa. Henkilöstösivukulujen nousuun on varauduttu laatimishojeiden mukaisesti viraston omassa talousarviossa. Talousarviossa sitoviksi merkittävät avustusmäärärahat ovat esityksessä vuoden 2016 tasolla. Liikuntatoimen sitova toimintakate on - 64 070 000. Talousarvioehdotuksen toimintakate on annetun raamin mukainen.

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu kaupungin sisäisten toimintojen uudelleen järjestelyjen mahdollisesti aiheuttamiin virastojen välisten veloitusterusteiden muutoksiin tai uusiin veloituksiin.

Liikuntavirasto vaikuttaa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen perustyyön lisäksi monipuolisten kehittämishankkeiden kautta. Liikuntaviraston lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrasteliikuntapalveluiden, Easy Sport -iltapäivätoiminta alakouluikäisille ja FunAction -harrastetoiminta yläkouluikäisille, jatkuu osana viraston perustoimintaa. Toiminnot tarjoavat koululaisille matalan kynnyksen liikuntaa osana aktiivisempaa koulupäivää. FunAction-toiminta laajennetaan määräraikaisesti erillisrahoituksen turvin Länsi-Helsinkiin. Liikkuva koulu – toimintamallin toteuttamista jatketaan yhdessä opetustoimen kanssa. Vuoden 2017 tavoitteena on, että lähes kaikki helsinkiläiset peruskoulut ovat rekisteröityneet liikkuviksi kouluiksi. Toimenpiteiden toteuttamiseksi on haettu ulkopuolista hankerahaa.

26.5.2016

Nuorten yhteiskuntatakuu- eli NYT-liikuntahankkeen toteuttamisesta syyskuulle 2016 asti on Kaupunginhallituksen päätös. Jos kaupungin hallitus myöntää jäljelle jääneen erillismäärärahan ylitys- ja käyttöi-keuden vuoden 2017 syyskuun loppuun asti, katetaan loppuvuoden (loka – joulukuun) NYT-toiminta liikuntatoimen käyttötaloudesta.

Liikuntaviraston lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrasteliikun-
tapalvelut (Easy Sport -iltapäivätoiminta alakouluikäisille ja FunAction -
harrastetoiminta yläkouluikäisille) nykyisessä laajuudessaan vakiin-
nutetaan osaksi viraston perustoimintaa. FunAction-toiminta laajenee
määräaikaisesti erillisrahoituksen turvin Länsi-Helsinkiin ja Liikkuva
koulu –toimintamallin toteuttamista jatketaan yhteistyössä opetustoi-
men kanssa. Toimenpiteiden toteuttamiseksi on haettu ulkopuolista
hankerahaa.

Mikäli vuoden 2016 aikana liikuntaviraston hallintaan tulee uusia maa-
alueita, joista ei ole ennakoon sovittu liikuntaviraston kanssa, niin lii-
kuntavirasto ei ole varannut määrärahoja näiden maa-alueiden sisäisiin
vuokriin.

Talousarvioehdotuksessa esitetään maksuihin hyvin maltillisia korotuk-
sia. Liikuntaseurojen toiminta-avustusten ja tilatuen uudistettuja perus-
teita sovelletaan kokonaisuudessaan vuodesta 2016 lähtien. Peruskou-
lut ja päiväkodit on vapautettu uimahalleja lukuun ottamatta tekojäärä-
tojen ja ulkokenttien, sisäliikuntapaikkojen sekä liikunta- ja palloiluhal-
lien sisäänpääsymaksuista arkisin kello 8 – 14.

Liikuntavirasto jatkaa maa-alueiden vuokrauksissa käytäntöä, jossa
uusissa vuokrasopimuksissa sovelletaan korkeintaan 50 prosentin
vuokrasubventiota. Vuokrauksien subventio koskee rakennettuja alu-
eita ja golfkenttiä. Muille alueille ja maa-alueille, joista liikuntavirasto ei
maksa sisäistä vuokraa, määritellään suoraan perittävä vuokra. Liikun-
taviraston vuokrasubvention suuruus on yhteensä noin 1,5 miljoonaa
euroa vuodessa, kun mukaan lasketaan liikuntatiloihin ja maavuok-
rauksiin liittyvät subventiot.

Käyttöomaisuuden poistoihin on talousarvioon merkitty 10 700 000
(10 700 000) euroa.

Vuosien 2018 ja 2019 käyttötalouden taloussuunnitelmaehdotuksen tu-
lot, menot ja toimintakate ovat vuoden 2017 talousarvioehdotuksen ta-
solla. Talousarvioehdotuksen investointisuunnitelmaan sisältyy joitain
uusia kohteita, joiden valmistuminen lisää käyttötalouden menoja. Kos-
ka uusien liikuntapaikkojen valmistumisajankohta on epävarma, ta-
loussuunnitelmaan ei ole merkitty kustannusten lisäystä. Nykyinen me-
noraami ei mahdollista kaikkien investointiohjelmassa mainittujen uu-
sien kohteiden ylläpitoa. Liikuntatoimi keskittyy liikuntapoliittisessa oh-
jelmassa määriteltyihin perustehtäviin.

Jos ulkoliikuntapaikoilla ei ole varattua toimintaa, niitä voi käyttää maksutta. Päivisin opetusviraston koulut käyttävät ulkoliikuntapaikkoja lii-

26.5.2016

kunnanopetukseen ilman maksua. Peruskoulut ja päiväkodit vapautetaan uimahalleja ja maauimaloita lukuun ottamatta tekojääratojen ja ulkokenttien, sisäliikuntapaikkojen sekä liikunta- ja palloiluhallien sisäänpääsymaksuista arkisin kello 8 – 14.

Yleisövuoroilla on eri hintaryhmät aikuisille, lapsille ja nuorille sekä muut ryhmälle (opiskelijat, eläkeläiset, työttömät, varusmiehet tai siviilipalvelusta suorittavat sekä invalidit). Kertamaksujen lisäksi käytössä on edullisia sarja- ja kausilippuja.

26.5.2016

LIIKUNTATOIMEN TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS 2017 – 2019

Pääluokka/luku/kohta <i>Luvut ovat tuhansia</i>	TP 2015	TA 2016	TAE 2017	TAE 2018	TAE 2019
Myyntitulot	10 992	11 368	11 243	11 243	11 243
Maksutulot	0	38	0	0	0
Tuet ja avustukset	235	50	50	50	50
Vuokratulot	5 056	4 560	5 157	5 157	5 157
Muut tulot	106	60	26	26	26
TULOT YHTEENSÄ	16 389	16 076	16 476	16 476	16 476
Palkat	18 811	18 692	18 988	18 988	18 988
Muut henkilöstömenot	6 311	6 349	6 211	6 211	6 211
Palvelujen ostot	8 328	8 342	8 295	8 295	8 295
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 640	6 756	6 867	6 867	6 867
Avustukset	16 182	16 306	16 306	16 306	16 306
Vuokrat	22 889	23 561	23 734	23 734	23 734
Muut menot	57	140	145	145	145
MENOT YHTEENSÄ	80 218	80 146	80 546	80 546	80 546
TOIMINTAKATE	-63 829	-64 070	-64 070	-64 070	-64 070
Poistot	11 308	10 700	10 700	10 700	10 700
TILIKAUDEN TULOS	-75 137	-74 770	-74 770	-74 770	-74 770
Toimintakatemuutos		-241	0	0	0
Suoritetavoitteet	TP 2015	TA 2016	TAE 2017	TAE 2018	TAE 2019
Laitostoiminnan käyntikrt	3 900 237	3 832 000	3 774 000	3 780 000	3 790 000
Ulkokenttätoimin. käyntikrt	3 876 173	4 352 000	4 170 500	4 417 000	4 624 500
Uimarantatoiminn. käyntikrt	787 012	902 000	739 000	739 000	739 000
Liikunnanohjauksen käyntikrt	737 191	650 000	650 000	650 000	650 000
Leirinnän yöpymisvrk.	91 251	92 000	92 000	92 000	92 000
Venesatamien venepaikat kpl	11 923	11 800	11 800	11 800	11 800
Kalastusluvat kpl	7 300	7 000	7 000	7 000	7 000
Resurssit					
Vakinainen henkilöstö (vakanssit)					
Kuukausipalkkaiset	166	168	168	176	176
Tuntipalkkaiset	314	314	314	314	314
Yhteensä	480	482	482	490	490
Tuottavuus (2014 = 100)	2015	2016	2017	2018	2019
Käyntikertaa kohti	103	107	104	107	109
Aukiolotuntia kohti	103	108	102	102	102

26.5.2016

TULOSYKSIKÖIDEN TALOUSARVIOPERUSTELUT

Tulosyksiköiden tuloslaskelmat ovat liitteessä 1

Sisäliikuntapalvelut

Sisäliikuntapalveluiden tarjonta on vuonna 2017 pääosin edellisen vuoden tasolla. Sitovana tavoitteena sisäliikuntapalveluiden osalta on 1 800 000 asiakaskäyntiä uimahalleissa (Itäkeskus, Jakomäki, Pirkkola ja Yrjönkatu) ja monitoimihalleissa (Kisahalli ja Liikuntamyly). Monitoimihallit ovat avoinna yhteensä vähintään 700 päivää. Näiden lisäksi Pirkkolan ja Oulunkylän liikuntapuistot palvelevat asiakkaita lähes ympäri vuoden. Uimahallit ovat vuoden aikana ja maauimalat kesällä auki aikaisempien vuosien tapaan. Pienten laitosten kesän aukioloaikoja ja pyhäpäivien aukioloaikoja saatetaan joutua karsimaan jonkin verran aikaisemmista vuosista.

Toiminnan tuottavuutta parannetaan erityisesti kävijämääriä kasvattamalla. Liikuntatilojen vuorojen muuttuminen maksulliseksi tehostaa niiden käyttöä. Viestintää ja markkinointi kohdennetaan erityisesti vähemmän käytettyjen aikojen ja paikkojen käytön lisäämiseksi. Tätä tuetaan uusilla palvelutuotteilla ja tarvittaessa kampanjahinnoittelulla. Tapauksia hyödynnetään entistä aktiivisemmin osana palveluiden markkinointia ja sosiaalisen median käyttöä aktivoidaan tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Maksuihin ei esitetä korotuksia vuodelle 2017. Uimahallien ja maauimaloiden maksujen korotuksia vuoden 2017 kesästä lähtien käsitellään tarvittaessa erikseen ennen kesäkauden 2017 alkua. Vuonna 2015 tehdyt asiakashinnoittelun muutokset ja liikuntatilojen vuorojen muuttuminen maksulliseksi kasvattavat tuottoja raamilukuja suuremmaksi. Menoraami on toimintavuodelle erittäin tiukka. Budjetin kasvu menee suurimmalta osin sisäisten vuokrien nousuun. Henkilöstökulut eivät voi lisääntyä nykyisestä tasosta. Aineiden ja palveluiden budjetit ovat alemmalla tasolla kuin vastaavat toteumat vuonna 2015. Käpylinnan liikuntatiloista luovutaan niiden peruskorjauksen käynnistyessä vuonna 2017.

Asiakastyytyväisyyden seuranta jatkuu toimintavuoden aikana osana koko liikuntaviraston asiakastyytyväisyystutkimusta. Tämän lisäksi tehdään oma laajempi asiakastyytyväisyyden seuranta uimahalleista. Ekokompassi-järjestelmät auditoidaan sisäisesti ja yhden liikuntapaikan osalta testataan myös ulkoista auditointia.

Sisäliikuntapaikoista on tehty tarvittavat kuntokartoitukset. Kiinteistöjen ikääntyessä välttämättömien korjausten määrä kasvaa, mutta määrärahat eivät kaikilta osin riitä näiden toteuttamiseen. Tämä lisää sellaisten äkillisten teknisten tai rakenteellisten vaurioiden riskiä, joista voi aiheu-

26.5.2016

tua ongelmia palvelutuotannon keskeytyksettömälle jatkumiselle. Toimintojen kehittämisen ja laadun parantamisen edellyttämiä perusrannustoimenpiteitä joudutaan lykkäämään tuleville vuosille. Käytettävissä oleville määrärahoilla tehdään korjaustoimenpiteitä erityisesti Kisahallissa, Uimastadionilla, Yrjönkadun ja Itäkeskuksen uimahalleissa sekä Pirkkolan liikuntapuistossa.

Kunnossapitomäärärahojen tason reaalin lasku vaikeuttaa suunnitelmallista rakennusten kunnossapitoa. Oman henkilöstön kiinteistönhuollon ja kunnossapidon osaamista vahvistetaan koulutuksen kautta. Tällä pyritään myös oman työn osuuden kasvattamiseen kunnossapidossa ja sitä kautta määrärahojen käytön tehostamiseen.

Liikuntaviraston viimeiset uudet sisäliikuntatilat ovat valmistuneet vuonna 2009. Seuraava näköpiirissä oleva uusi sisäliikuntatila on Jätkäsäaren Bunkkerin uimahalli- ja liikuntatilojen valmistuminen vuosina 2019 – 2020. Nämä tilat eivät ole nykyisen mallin mukaisesti kaupungin omia tiloja, vaan ne tullaan vuokramaan 25 vuodeksi niiden toteuttajalta.

Kunta10-työhyvinvointikysely toteutetaan vuonna 2016. Tulosten pohjalta laaditaan työhyvinvoinnin yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat. Kaupungin organisaation muutokset vuonna 2017 edellyttävät myös aktiivisia työhyvinvoinnin tukitoimenpiteitä. Osaamisen kehittämissuunnitelmia tarkennetaan ja niiden toteutumista seurataan. Varhaisen tuen mallilla ja muilla kaupungin yhteisillä toimintamalleilla pyritään sairauspoissaolojen määrän vähentämiseen.

Ulkoliikuntapalvelut

Ulkoliikuntaosaston palvelutarjonta säilyy pääosin vuoden 2016 tasolla. Osasto toimii edelleen voimakkaasti kausi- ja tilapäistyöntekijöiden voimin.

Luonnossa tapahtuvan talvikävelyn suosio lisääntyy vuosi vuodelta. Suosion lisääntymiseen on jo reagoitu ja talvikunnossa pidettävien reitien kilometrimäärää on lisätty vuosittain.

Kuninkaantammen asuinalueen valmistumisen myötä Paloheinän ulkoilualueen käyttöä tulee tarkoin suunnitella huomioiden ihmisten ulkoilumieltymykset.

Paloheinän ulkoilualueella on jo suunniteltu uusia reittejä jolla talvikävelymahdollisuuksia alueella voidaan lisätä.

Vuonna 2017 alueella uusitaan keskeinen hiihtosilta joka mahdollistaa hiihtoladun ja talvikävelyn kehittämisen Paloheinän - ja Pitkähosken ulkoilumajojen välille.

26.5.2016

Liikkujat ovat löytäneet uudestaan Malminkartanon huipulle johtavat portaat. Portaissa suoritetaan erilaisia harjoitteita ja sosiaalisessa mediassa eri julkisuuden henkilöt ovat kilpailleet kuka nousee nopeiten portaita pitkin huipulle. Liikuntavirasto on rakennuttanut portaat mutta niitten ylläpidosta vastaa nykyään rakennusvirasto.

Paloheinään rakennetaan vastaavanlaiset portaat täyttömäen pohjoispuolelle. Paloheinä on jo monien lajien oheisharjoittelupaikka ja portaat monipuolistavat Paloheinän harjoittelumahdollisuuksia.

Talvien vaihteleva sää on lisännyt tarvetta latujen lumettamiseen. Paloheinä on yksi tunnetuimmista hiihtopaikoista Suomessa. Paloheinän latujen lumetusjärjestelmää on tarkoitus kehittää vuonna 2017. Kehittäminen myötä osa lumetuksesta voidaan siirtää suoraan reiteille jolloin koneiden käyttöä lumetuksen yhteydessä voidaan vähentää, joka parantaa alueen turvallisuutta.

Espoossa sijaitsevista Pirttimäen, Karjakaivon ja Luukin- sekä Vihdissä sijaitsevan Salmen ulkoilualueesta teetettiin kehittämissuunnitelma joka valmistui vuonna 2015. Suunnitelmassa otettiin huomioon luonnossa liikkuminen monesta eri näkökulmasta. Tavoitteena oli, että vuonna 2015 aloitetaan Salmen ulkoilualueen kehittäminen ja vuonna 2016 keskitytään Luukin alueen kehittämiseen suunnitelman linjojen mukaisesti. Pirttimäessä kahvilayrittäjä on vastannut palveluista jo vuodesta 2012. Yrittäjävetoinen toiminta alkoi suunnitelmien mukaan Salmessa toukokuussa 2016. Luukin alueen suunnittelu yrittäjävetoiseksi toiminnaksi aloitetaan kesällä ja tavoite on, että toiminta on Salmen kaltaisesti yrittäjävetoista toukokuusta 2017 lähtien.

Helsingissä on jo yli 40 jalkapallolle suunnattua tekonurmikenttää. Seurojen ja liikuntaviraston yhdessä toteutettuja yhteistoimintakenttiä on jo yli 20 kappaletta.

Vuonna 2016 Helsinkiin valmistuu kaksi tekonurmikenttää. Molemmat uudet kentät toteuttaa liikuntavirasto. Seurakenttiä ei toteutunut yhtään kappaletta vuonna 2016 eikä niitä ole näköpiirissä kuin 1-2 tuleville vuosille. Liikuntaviraston uudet maksuperusteet astuivat voimaan 1.5.2016 jolloin kenttien maksuton käyttö poistuu. On jo havaittavissa jalkapallokenttien osalta, että nurmikentiltä löytyy vapaita vuoroja, tämä indikoi että vuoroja on mahdollisesti haalittu maksuttoman aikaan enemmän kuin on ollut tarve.

Tekonurmikenttien lisääntynyt määrä luo paineita kenttien uusimisille, niin seuroille kuin liikuntavirastolle. Vuositasolla kaupungin kenttiä tulisi uusia vähintään kaksi kappaletta. Uusimistarve syö tulevaisuudessa yhä suuremman osan liikuntaviraston investointimäärärahoista.

26.5.2016

Ulkoliikuntapalvelut on kehittänyt toimivan järjestelmän yhdessä päättäjien, seurojen, Suomen Palloliiton Helsingin piirin kanssa, jolla Helsinkiin on saatu lyhyessä ajassa monia uusi tekonurmikenttiä. Järjestelmää on ylläpidettävä ja ulkoliikuntapalvelut on järjestänyt jo vuodesta 2009 lähtien vuosittain keskustelutilaisuuden johon on kutsuttu liikuntalautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, seurojen edustajia, Suomen Palloliiton edustaja sekä Palloliiton Helsingin piirin edustajia. Hyvää yhteistyötä kehitetään ja ulkoliikuntapalvelut teettää vuonna 2016 yhdessä Suomen Palloliiton Helsingin piirin kanssa tutkimuksen, jossa selvitetään tarkoin kenttien tulevaisuuden tarve huomioiden kaupungin eri asuinalueet.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut

Osaston toimintasuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet perustuvat Helsingin kaupungin ja liikuntaviraston strategioihin. Tavoitteena on hyvinvoiva helsinkiläinen, jonka terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta edistetään liikunnan keinoin.

Osastolla vaikutetaan kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen perustyön lisäksi monipuolisten kehittämishankkeiden kautta. Liikunta-alan asiantuntijuus, fyysisen aktiivisuuden keinot kuntalaisten työ- ja toimintakyvyn tukemisessa sekä mielekkäiden vapaa-ajanpalveluiden tuottaminen ovat osaston keskeisiä osaamisalueita. Lisäksi verkostoituminen sekä hyvä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa mahdollistavat hyvinvointia tukevien palveluiden ja palveluketjujen onnistuneen kehittämisen. Painopisteenä on kuntalaisten liikkumattomuuden vähentäminen niissä kohderyhmissä, jotka eivät liiku terveytensä kannalta riittävästi ja joille liikunnan harrastamisesta on eniten hyötyä. Erillisrahoituksen turvin pyritään saamaan lisäresursseja asiantuntijapalveluiden ja hankkeiden toteuttamiseen.

Toiminnallisina tavoitteina ovat koko osaston käyntikerrat sekä FunAction- ja EasySport-toiminnan käyntikerrat. Osaston kokonaiskäyntikertatavoite muodostuu säännöllisen ohjatun liikunnan käyntikerroista, kuntosalitoiminnan käyntikerroista sekä liikuntatapahtumista ja liikuntaneuvonnasta. Käyntikertatavoite osastolla on 677 000 edellyttäen, että NYT-hanke jatkuu vuonna 2017. EasySport-toiminnan osalta käyntikertatavoite on 45 000. FunAction-toiminta laajenee määräaikaisesti erillisrahoituksen turvin Länsi-Helsinkiin, joten käyntikertatavoite kasvaa 22 000 käyntiin. Käyntikerrat koostuvat ohjatusta säännöllisestä toiminnasta, loma-ajan toiminnoista sekä liikuntatapahtumista, jotka järjestetään itse tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Suomi täyttää vuonna 2017 100 vuotta, ja juhlavuoden yhteyteen rakennetaan yhdessä liikuntaviraston ja Valo ry:n kanssa Unelmien liikuntavuosi. Tavoitteena on tuottaa tapahtumia sekä uudenlaista liikuntaa kokeilukulttuurin keinoin helsinkiläisten ja eri yhteisöjen kanssa heidän

26.5.2016

omilla ehdoillaan ja ideoillaan. 1.5.2016 – 31.1.2018 työskentelevän liikunta-aktivaattorin tehtävänä on liikkumisen ja osallistamisen lisääminen Helsingissä muun muassa osallistavan budjetoinnin ja palvelumuotoilun keinoin, juhluvuoden sadan liikuntatapahtumien koordinointi, olemassa olevan liikuntatoiminnan vahvistaminen ja sen parempi tunnistaminen, sekä uusien verkostojen ja liikuntaratkaisujen syntyminen edistäminen Helsingissä.

Viraston tavoitteena on jatkaa yhteistyötä opetustoimen kanssa Liikkuva koulu -toimintamallin edelleen kehittämiseksi. Vuoden 2017 tavoitteena on, että lähes kaikki helsinkiläiset peruskoulut ovat rekisteröityneet liikkuviksi kouluiksi, ja liikuntatoimi tuottaa kouluilla matalan kynnyksen liikuntaa (EasySport ja FunAction) osana aktiivisempaa koulupäivää. Vuonna 2017 keskitytään etenkin kohdennettujen palveluiden sekä yläkouluikäisille suunnattujen palveluiden (kuten Personal trainer -toimintamalli ja Fatburn-ryhmät) kehittämiseen yhdessä kouluterveydenhuollon ja opetustoimen kanssa Liikunnan ja kansanterveyden edistämissätiön mallintamaa ”Personal trainer-toimintamallia”, jonka tarkoituksena on tarjota henkilökohtaista ja/tai ryhmämuotoista ohjausta ja liikuntapalvelua niille kahdeksaslukkalaisille oppilaille, jotka saavat koulujen Move – mittauksista (fyysisen toimintakyvyn seuranta) huolta herättävän tuloksen. Lisäksi liikuntatoimi kehittää yhdessä opetustoimen kanssa koulujen ja liikuntaseurojen alueellista yhteistyömallia. Toimenpiteiden toteuttamiseksi on haettu ulkopuolista hankerahaa. Varhaiskasvatusviraston kanssa lisätään yhteistyötä alle kouluikäisten lasten liikunta-aktiivisuuden lisäämiseksi. Kesällä 2016 pilotoidaan Töölön kisahallissa yhteistyössä eskariryhmien liikuntatapahtuma.

NYT-hankkeen kohderyhmänä ovat 17–29-vuotiaat ennestään liikuntaa harrastamattomat, työelämän ja opintojen ulkopuolella olevat helsinkiläiset. Hankkeen tavoitteena on edistää nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia liikunnan ja ohjauksen keinoin. Tärkeimpinä yhteistyökumppaneina toiminnan järjestämisessä ovat liikuntajärjestöt, joiden kanssa on löydetty nuoria kiinnostavia liikuntamahdollisuuksia. JUMP IN -nuorten liikuntaneuvonta on osa hankkeen toimenpiteitä. Tavoittaakseen kohderyhmänsä hanke toimii läheisessä yhteistyössä kaupungin nuorten työllisyydenhoidon palveluiden kanssa. Lisäksi hankkeen kohderyhmää tavoitellaan mm. puolustusvoimien kutsunnoista, TE-palveluista ja opetusviraston eri toiminnoista. Nuorten yhteiskuntatakuu eli NYT-liikuntahankkeen toteuttamisesta syyskuulle 2016 asti on Kaupunginhallituksen päätös. Jos kaupunginhallitus myöntää jäljelle jääneen erillismäärärahan ylitys- ja käyttöoikeuden vuoden 2017 syyskuun loppuun asti, katetaan loppuvuoden (loka – joulukuun) NYT-toiminta liikuntatoimen käyttötaloudesta.

Ikääntyvän väestön määrän kasvaessa tarve senioreiden liikkumis- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen kasvaa entisestään. Vanhuspalvelulakiin perustuva toimialarajat ylittävä Stadin ikäohjelma on luonut monihallin-

26.5.2016

tokuntaisen verkoston, joka toimii mm. edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Erityisliikunnan palveluja ja niiden saavutettavuutta tullaan kartoittamaan erillisillä opinnäytetöillä, joiden pohjalta tehdään erityisliikunnan kehittämissuunnitelma tulevalle viidelle vuodelle. Lasten sovellettua liikuntaa kehitetään yhteistyössä EasySport- toiminnan kanssa. Erityis- ja senioriliikunnan vertaisohjaajakoulutus jatkuu. Senioritanssin mahdollisuuksia Helsingissä lisätään yhteistyössä Ikäinstituutin kanssa.

Lähiöliikuntaa toteutetaan vuonna 2017 liikuntaviraston omilla resursseilla lähiöprojektin tuen päätyttyä. Painopisteenä on lasten, perheiden, ikääntyneiden, työttömien ja maahanmuuttajataustaisten syrjäytymisen ehkäisy. Aluelähtöinen toiminta keskittyy asukkaiden tarpeiden mukaiseen perusliikuntapalveluiden tuottamiseen. Liikuntaa tuotetaan yhdessä alueen palveluverkoston kanssa.

Lähiöprojektin tuella laajennetaan nuorten harrasteliikuntatoimintaa Kannelmäen, Malminkartanon, Pitäjänmäen sekä Haagan alueilla. Toimintaa järjestetään yhteistyössä nuorisoasiainkeskuksen kanssa. Hankkeen tavoitteena on nuorten osallisuuden vahvistaminen ja verkostojen hyödyntäminen liikuntatoiminnan aikaansaamiseksi. Palveluja toteutetaan FunAction-mallilla.

AVI-rahoitteisen Aktiivista arkea lähiöissä -hankkeen avulla edistetään kuntalaisten aktiivista osallistamista liikunta- ja hyvinvointipalveluiden suunnittelussa Itä-Helsingissä sijaitsevien Myllypuron ja Jakomäen alueilla. Käyttäjälähtöistä palvelumuotoilua ja osallistavia menetelmiä sisältävää kehittämistä hyödynnetään asiakaslähtöisessä palveluiden tuottamisessa. Lisäksi prosessissa huomioidaan sopivat työskentelymenetelmät erityistä tukea tarvitsevien (lapset, ikääntyneet ja erityisryhmät) mukaan ottamiseksi suunnitteluprosessiin. Tavoitteena on uuden aktiivisemman arjen ja yhteisöllisen tekemisen löytäminen sekä terveyskäyttäytymiseen positiivisesti vaikuttaminen osallisuuden, osallistamisen ja aktivoinnin keinoin.

Osasto aloitti vuonna 2015 aluehallintoviraston rahoittaman Naiset yhdessä liikkumaan -hankkeen maahanmuuttajataustaisten naisten liikunnan ja terveyden edistämiseksi. Hanke jatkuu vuonna 2016, ja hankerahoitusta tullaan myös hakemaan vuodelle 2017. Hankkeessa tehdään monihallintokuntaista yhteistyötä sekä yhteistyötä järjestöjen kanssa.

Osasto on saanut kaupunginhallitukselta rahoituksen turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien kotouttamishankkeeseen vuosille 2016–2017. Hankkeen tavoitteena on lisätä turvapaikanhakijoiden ja maahanmuuttajien vuorovaikutusta ja kohtaamista muiden helsinkiläisten kanssa mielekkään järjestetyn vapaa-ajan toiminnan kautta. Toimintaa

26.5.2016

suunnitellaan ja kehitetään yhteistyössä liikuntaseurojen, monikulttuuristen järjestöjen ja eri hallintokuntien kanssa.

Helsingin kaupungin kaupunginkanslia ostaa henkilöstöliikuntapalvelut keskitetysti liikunta- ja hyvinvointipalvelut -osastolta. Liikuntatarjonnan lisäksi henkilöstöliikunta järjestää kohdennettuja liikuntapalveluita poik-kihallinnollisella yhteistyöllä kaupunginkanslian ja Työterveys Helsingin kanssa. Henkilöstöliikunta järjestää yhteistyössä pääkaupunkiseutujen kuntien ja HUS:n kanssa Keho & Tasapaino -testauskierroksen henkilöstölle.

Talousarvioehdotukseen ei esitetä hinnankorotuksia vuodelle 2017. Erillishankkeille haettavien määrärahojen suuruutta ei voida ennakoon arvioida luotettavasti, koska päätökset niistä saadaan vasta vuoden 2017 alussa.

Merelliset palvelut

Uimarannat, saariston ulkoilupuistot ja -alueet sekä ulkoilusaaret

Saaristohuolto varautuu kasvaviin kunnossapito- ja huoltotarpeisiin varsinkin Itäisessä saaristossa. Muiden ulkoilusaarten ja ulkoilupuistojen lisäksi saaristoyksiköllä on Helsingin kaupungin kanslian kanssa hoitosopimus kaupungin henkilökunnan virkistys- ja kokousaareista.

Lähteelän ja Elisaaren ulkoilualueita hoidetaan edelleen yrittäjävetoisesti. Hoitosopimuksia tehdään edelleen niissä kohteissa, missä se on tarkoituksenmukaista, esimerkkinä Suomenlinnan kohteiden hoitosopimus Suomenlinnan hoitokunnan kanssa. Suurin osa alueista hoidetaan kuitenkin edelleen oman henkilöstön voimin, mutta kesäkauden huolto- ja kunnossapitotarpeisiin tarvitaan lisäksi kausi- ja tilapäistyöntekijöitä.

Saarissa kehitetään lisääntyviä kokous- ja saunapalveluita. Kaunissaarella on mahdollista pitkäaikainen telttailu sekä mahdollisuus vuokrata majoitustiloja.

Sipoon Kaunissaaren uusi ranta-asemakaava mahdollistaa saaden majoituspalveluiden kehittämisen

Valvottuja uimarantoja on yhteensä 13 kappaletta: Hietaranta, Lauttasaari, Marjaniemi, Munkkiniemi, Mustikkamaa, Tuorinniemi, Laajasalo, Aurinkolahti, Rastila, Iso Kallahti, Kallahdenniemi, Uunisaari sekä Pikukukosken uimaranta.

Huollon piiriin kuuluu myös 19 valvomatonta uimapaikkaa. Lisäksi yksikön vastuulla on talviuintipaikkojen ylläpito.

26.5.2016

Asiakastyytyväisyyttä mitataan asiakaskyselyllä ja sen pohjata kehitetään palveluita.

Henkilöstöä koulutetaan tarvittavilla osa-alueilla.

Veneily

Venepaikkamaksuihin esitetään tehtäväksi korotuksia.

Sompasaaren venesatamatukikohdasta joudutaan luopumaan asuntorakentamisen johdosta marraskuussa 2016. Tästä johtuen joudutaan rakentamaan väliaikainen sijoituspaikka tukikohdalle Rajasaareen. Hernesaaren purjehduskeskuksen ja venesataman suunnittelua jatketaan.

Osallistutaan Helsingissä järjestettäviin veneilyyn liittyvien tapahtumien olosuhteiden rakentamiseen. Lisäksi osallistutaan yhteisiin öljyntorjuntaharjoituksiin kaupungin muiden hallintokuntien kanssa.

Veneiden talvisäilytysalueiden laatua parannetaan muun muassa uusimalla ja lisäämällä valaistusta, pinnoittamalla sekä ruuduttamalla ja numeroimalla veneiden talvisäilytyspaikkoja. Venesatamien turvallisuutta parannetaan satamakohtaisesti muun muassa uusimalla laitureita.

Yhteistyötä helsinkiläisten veneseurojen yhteenliittymän ”Helveneen” sekä Suomen Purjehdus ja Veneilyliiton kanssa jatketaan veneilykulttuurin ja veneilyolosuhteiden parantamiseksi Helsingissä.

Henkilöstöä koulutetaan tarvittavilla osa-alueilla koulutussuunnitelmien mukaisesti.

Vesiliikenne

Vesiliikennelaitureiden kunnostustöitä jatketaan vuoden 2012 aikana valmistuneen vesiliikennelaitureiden kunnostusselvityksen mukaisesti. Varsinkin vesiliikenteen kotisataman toimivuutta pyritään parantamaan. Vesiliikenteen laituripaikkamaksuja korotetaan maltillisesti.

Helsingin Sataman kanssa yhdessä toteutetun Hernesaaren vesiliikennealtaan toiminnan kokeilu aloitettiin kesällä 2012, toimintaa pyritään monipuolistamaan ja kehittämään vuoden 2016 aikana yhteistyössä muun väliaikaikäskäytön kanssa, esimerkiksi kokeilemalla Kauppatori – Hernesaari vesiliikenneyhteyttä.

Yhteistyötä kaupungin eri virastojen, Helsingin Saaristolaivurit ry:n ja muiden vesiliikenneoitsijöiden kanssa jatketaan vesiliikenteen kehittämiseksi ja vesiliikenteen olosuhteiden parantamiseksi Helsingissä. Tär-

26.5.2016

keänä koetaan, että vesiliikenteen käyttämiä laituripaikkoja ei anneta muuhun käyttöön.

Kalastus

Vuosi 2016 toi monenlaisia muutoksia kalastusyksikön arkeen; uusi kalastuslaki ja asetus sekä kalastuspäällikkö ovat täsmentäneet kalastusyksikön rutiineita.

Uuden kalastuslain tuomia muutoksia kalastuksenselvontaan: valvonnan tarkempaa kirjaamista valvontatilanteessa kehitetään. Verkkojen merkitsemistä valvotaan tehostetusti, kuten myös jokialuetta. Valvontakoulutuksen tarve kartoitetaan määräaikailla työntekijöillä.

Onkikoulutoimintaa Vantaanjokisuulla jatketaan perinteisesti; vanhus- ja muille erityisryhmille tarjotaan aktiivisesti mahdollisuutta kalastaa suvannolla.

Kalavajan kunnostusta jatketaan. Kalankäsittelypiste, kalapolku ja kaanoottien rantautumispaikka merkitään kalavesien kartan uuteen painokseen.

Onnistuneen Pilkkiperjantain jatkoksi suunnitellaan pilkkipäivien lisäämistä koululaisryhmille Rajasaaresta käsin. Pilkkimiseen tarvitaan toinen työntekijä kalatalousneuvojan lisäksi, muutoin pilkittäminen on liian hauraalla pohjalla.

Muokataan ”Rannalta kalastamiskartan” pohjalta paremmin avautuva esite.

Osallistumme toukokuun kolmantena keskiviikkona Valtakunnalliseen Kalastuspäivään ja järjestämme perinteisesti Koskipäivätapahtuman elokuun viimeisenä lauantaina jokisuulla. Yhteistyö kalatalousalan järjestöjen, muiden virastojen ja tutkimuslaitosten sekä viestimien kanssa jatkuu.

Kaupungin edustan merialueelle istutetaan siikaa, vaellusikäistä meritaimenta, ongintakokoisia kirjolohia lastentapahtumiin ja kaksivuotiaita karppeja.

Rastila Camping Helsinki

Rastila Camping Helsinki sai viiden tähden tasoluokituksen vuonna 2013. Tähtiluokituksen uudelleen arviointi tulee ajankohtaiseksi vuonna 2017. Luokitusvaatimukset on päivitetty vuonna 2015 leirintäalueiden luokitusryhmän toimesta ja perustana on käytetty ”Leirintäalueiden matkailullinen tasoluokitus” – ohjeistoa. Viiden tähden tasoluokitusvaatimukseen on tullut mukaan uusi varausjärjestelmä mökkien ja matkailu-

26.5.2016

ajoneuvopaikkojen varaamiseen sekä tarkennuksia lasten leikkipaikkojen vaatimuskriteereihin.

Säilyminen viiden tähden leirintäalueena edellyttää laadukkaan palvelutason ylläpitämistä, alueen yleisilmeen nostamista edelleen sekä perusparannusta etenkin huoltorakennusten ja mökkien kohdalla, joiden käyttökapasiteetti on korkea.

Leirintäaluetta hoitaa kymmenen vakinaista työntekijää ja määrää täydennetään noin 40 kausi- sekä kesätyöntekijällä. Lisäksi tarjoamme opiskelijoille työharjoittelupaikkoja sekä jatkamme yhteistyötä TE-toimiston kanssa.

Rastilan leirintäalueen yöpymismäärät riippuvat pääkaupunkiseudun vetovoimaisuudesta matkailukohteena, taloudellisten suhdanteiden kehityksestä ja suosiollisista leirintäsäistä.

Rastila leirintäalue on avoinna vuoden ympäri. Kansainvälisyys on tuonut omat haasteet asiakaspalveluun ja tasovaatimuksiin. Henkilöstöä tullaan kouluttamaan erilaisten asiakastilanteiden hallitsemiseksi sekä asiakaspalvelun laadun parantamiseksi. Leirintäalueen asiakastytyväisyyttä mitataan vuosittain.

Markkinointiyhteistyötä tärkeimpien yhteistyökumppaneiden kanssa jatketaan (Helsingin Matkailu Oy, SLY)

Vuoden 2005 alussa perustettu Rastilan ohjausryhmä jatkaa toimintaansa.

Hallintopalvelut

Jatketaan liikuntalautakunnan ja viraston päätöksenteon ennakoarvioinnin kehittämistä. Vahvistetaan kuntalaisten mahdollisuutta saada tietoa lautakunnan ja viraston päätöksenteosta. Lisätään helsinkiläisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia viraston toimialan asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon.

Kehitetään yhdenmukaisia prosesseja lainopillisten asioiden käsittelyssä ja valmistelussa. Kehitetään sähköisen sopimuksenhallintajärjestelmän prosessia ja käyttöä. Vahvistetaan oikeudellisiin asioihin, erityisesti hankintaprosesseihin ja hankintasopimukseen liittyvien riskien ennaltaehkäisyä.

Edistetään taloushallinnon yhdenmukaisia toimintatapoja virastossa sekä henkilökunnan talousasioiden osaamista ohjeistuksen ja koulutuksen avulla. Raportoidaan talousarvion toteutumisesta ajantasaisesti ja pyritään kehittämään liikuntatointa palvelevaa talousraportointia. Sisällytetään riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan käytäntöjä osaksi taloushallinnon toimintatapoja.

26.5.2016

Kehitetään henkilöstöhallinnon prosesseja ja raportointia. Vakiinnutetaan vuonna 2016 päivitetty perehdytysprosessi. Arvioidaan vapautuvien vakanssien tarve, tarkastellaan tehtäväkuvia ja korostetaan moniosaamista yli osastorajojen. Kasvatetaan esimiesten roolia työhönoton käytännöissä.

Konkretisoidaan osaamisen kehittämissuunnitelma koulutustarjottimeksi. Painotetaan esimiestaitojen ja johtamisen kehittämistä sekä jatketaan viraston henkilöstölle osastorajat ylittäviä yhteisiä koulutuksia. Huolehditaan henkilöstön ammatillisista valmiuksista hankkimalla räätälöityjä koulutuksia. Käytetään varhaisen tuen mallia ja ennaltaehkäistään työtapaturmia.

Pidetään viraston henkilöstömäärä vuoden 2016 tasolla. Jatketaan kausityöntekijöiden palkkaamista sekä Siisti kesä -hankkeen kautta tulevien kesätyöntekijöiden käyttämistä. Käynnistetään liikuntapaikanhoitajien oppisopimuskoulutus.

Tarvittaessa täsmennetään vuoden 2016 alusta käyttöön otettuja liikunta- ja urheiluseurojen uusia avustusperusteita ja -käytäntöjä. Noudatetaan tilavuorojen jaossa lautakunnan linjaamia jakoperusteita- ja järjestystä. Ollaan jatkuvassa vuoropuhelussa liikuntaseurojen kanssa sekä pidetään lajiryhmien ja seuraparlamentin kanssa yhteisiä tilaisuuksia. Kehitetään sähköisen asioinnin mahdollistavaa liikuntatilojen tilavaraustjärjestelmää. Vuonna 2017 opetusviraston liikuntatilojen hallinnointi ja tilavaraustoiminta siirtyvät liikuntaviraston vastuulle.

Keskitytään tietohallinnossa liikuntaviraston toimintaa tukeviin ajanmukaisiin järjestelmiin, käyttäjätukeen ja laitteisiin. Hankitaan tietotekniikkapalveluita pääosin kumppaneilta. Rakennetaan omia palveluita, mikäli niitä ei ole muualta saatavissa. Käytetään nykyaikaisia projektimenetelmiä tietotekniikkaprojekteissa. Projektien läpivientiä ja reagointia riipeästi viraston toimintaan pyritään nopeuttamaan.

Otetaan käyttöön viraston tiedonohjaussuunnitelma. Kehitetään virastotasoisien arkistoinnin toimivuutta ohjeistuksella ja toimintatapojen yhtenäistämällä. Pidetään vuokravakuuksien hallinnointi asianmukaisella tasolla.

Liikuntatoimen viestintä ja markkinointi ovat monikanavaisia. Painopisteinä ovat julkiset kulkuneuvot, julkiset paikat sekä digitaalinen ja sosiaalinen media. Mediavarauksissa hyödynnetään yhteistyötä muiden kaupungin hallintokuntien kanssa. Mediavalinnoissa on tavoitteena olla vahvasti ja innovatiivisesti läsnä siellä missä kohderyhmätkin. Lisätään diginäyttöjä liikuntapaikoissa ja hyödynnetään viestinnässä myös muiden kaupungin organisaatioiden diginäyttöjä. Jatketaan liikuntatoimen verkkosivujen ja intranetin sivujen kehittämistä.

26.5.2016

Tekninen yksikkö hoitaa keskitetysti liikuntaviraston rakentamisinvestointien suunnittelun, yleissuunnittelusta hankesuunnittelun kautta toteutukseen hyväksytyn työohjelman mukaan. Tekninen yksikkö vastaa liikuntaviraston teknisten laitteiden ja koneiden käytön valvonnasta yhdessä osastojen kanssa. Tekninen yksikkö osallistuu eri puolilla Helsinkiä tapahtuvaan kaavoitustyöhön sekä valmistelee kaava- ja muita lausuntoja. Yksikkö osallistuu asiantuntijana viraston vuokrausasioiden valmisteluun sekä ylläpitää vuokrarekisteriä. Yksikkö tuottaa viraston karttamateriaalia ja ylläpitää hallinta-alue- ja muita paikkatietoaineistoja sekä on mukana kaupungin paikkatiedon kehitystyössä. Tekninen yksikkö kehittää liikuntaviraston tietovarastoa paikkatiedon ja erityisesti yleisten alueiden rekisterin kehittämistä varten. Helsingin kaupungin yhteisiä paikkatietoon liittyviä palveluja kehitetään yhteistyössä muiden virastojen kanssa.

Avustukset

Liikuntaseurojen tukeminen

Uudet avustusten myöntämisperusteet otettiin käyttöön vuoden 2016 alusta. Järjestötoiminnan tukemiseen esitetään 7 189 000 euroa. Esitetty määräraha on sama kuin vuoden 2016 talousarviossa.

Järjestötoiminnan tukemiseen kaupungin talousarviossa varattu määräraha ositetaan liikuntalautakunnassa eri tukimuotoihin vuoden 2017 alussa.

Liikuntatapahtumien tukeminen

Liikuntatapahtumien tukemiseen esitetään 77 000 (77 000) euron määrärahaa.

Laitos- ja säätiöavustukset

Laitos- ja säätiöavustuksina esitetään jaettavaksi 9 025 000 euroa. Liikuntalautakunta antaa lausunnon kaupunginhallitukselle niiden yhteisöjen avustushakemuksista, jotka on lueteltu vuoden 2016 talousarvion avustusliitteessä ja joille esitetään avustusta vuodeksi 2017 yli 170 000 euroa. Nämä yhteisöt ovat: Helsinki Stadion Oy, Jääkenttäsäätiö, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Stadion-säätiö, Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy. Näihin avustuksiin esitetään 8 661 000 (8 661 000) euroa.

Lauttasaaren Yhteiskoulun, Nuorisojääkenttä Oy:n, Suomalaisen Yhteiskoulun, Suomen Urheilumuseosäätiön, Urhea säätiön ja Tapanilan Urheilutalossäätiön avustuksiksi esitetään yhteensä 364 000 (364 000) euroa. Näitä koskeva sisäinen jako päätetään tammikuussa 2017.

26.5.2016

Yhteenveto avustuksista tuhansina euroina	TP 2015	TA 2016	TAE 2017
Järjestöavustukset yhteensä, josta	6 989	7 189	7 189
Tapahtuma-avustus	68	77	77
Laitos- ja säätiöavustukset	9 131	9 025	9 025
Avustukset yhteensä	16 167	16 291	16 291

Henkilökuntakerhon avustaminen

Henkilökuntakerhon avustamiseen ehdotetaan 15 000 euron määrärahaa, jolloin määräraha on sama kuin vuonna 2016.

26.5.2016

3. INVESTOINTIOSA

Vuoden 2017 talousarvioehdotuksen lähtökohtana on kaupunginvaltuuston 2.12.2015 hyväksymä vuosien 2016 - 2025 investointiohjelma ja kaupunginhallituksen 4.4.2016 hyväksymän vuoden 2017 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2017 - 2019 laatimisohteet.

Investoinneista ohjeessa todetaan, että talousarvioehdotuksen lisäksi tehdään investointiohjelma alustavana vuosille 2018 - 2026.

Hankkeet asetetaan tärkeysjärjestykseen. Ensisijaisia ovat tällöin turvallisuuden ja terveellisuuden kannalta välttämättömät ja ylläpitokustannuksia pienentävät, energiatehokkuutta parantavat peruskorjaushankkeet, joiden pitkäaikainen tarve palveluverkossa on varmistettu.

Liikuntalautakunta ei esitä vuoden 2017 liikuntatoimen investointien talousarvioehdotuksessa toisen lautakunnan käyttöön määrärahoja.

Investointiosaan sisältyy edelleen eräitä muutoksia aiheuttavia tekijöitä. On hankkeita, joiden aikatauluun tai laajuuteen on eri syistä tullut tai on vielä tulossa muutoksia.

- Uusien asuinalueiden liikuntapaikkojen rakentaminen ei tapahdu samaan aikaan asuinrakentamisen kanssa (mm. Isonnevan liikuntapuisto Haagassa, Kuninkaantammi, Kruunuvuorenranta, Kivikon liikuntapuisto ja Vuosaaren liikuntapuisto). Taloussuunnitelman raamiin ei mahdu kaikkia uusia hankkeita (liikuntapuistot ja venesatamat), Uusien alueiden liikuntapaikkarakentaminen vaatii usein myös esirakentamisrahoitusta, jonka synkronointi saattaa vaikuttaa liikuntapaikkarakentamisen aikatauluihin.
- Bunkkeriin on löydetty yksityinen investoija, joka toteuttaisi koko hankkeen liikuntatiloineen, jotka kaupunki vuokraisi pitkäaikaisella sopimuksella. Bunkkerin osalta mahdolliset hankinnat kuuluvat irtaimen omaisuuden investointeihin.
- Kruunuvuorenrantaan suunnitellun merellisten palveluiden keskuksen rakentaminen ei onnistunut. Suunnitelmaan kuuluneen Läntisen venesatamatukikohdan pitää poistua Sompasaaren tiloista marraskuun loppuun mennessä. Liikuntalautakunta hyväksyi tarveselvityksen 14.4.2016 korvaavista tiloista Ourit-saarelle. Osa rahoituksesta on tarkoitus saada esirakentamismäärärahoista. Tarkennettu hankesuunnitelma on tekeillä.
- Roihupellon tukikohta joutuu siirtymään rakentamisen tieltä Vuosaareen ja siirrolle on rahoitus talonrakentamisen investointiohjelmassa. Hanketta suunnitellaan yhteistyössä tilakeskuksen, Staran ja kaupunkimittausosaston kanssa.
- Kirkkonummen Kantvikin alueen käyttöönottoinvestointeja ei sisälly esitykseen.

26.5.2016

- Vesiliikennelaiturien peruskorjauksia eikä väylien ruoppauksia (siirretty liikuntaviraston vastuulle) ole mahdollista sisällyttää riittävässä määrin taloussuunnitelman raamiin.

Näiden hankkeiden aikataulujen mahdolliset muutokset vaikeuttavat niiden tarkkaa sijoittamista taloussuunnitelmaan ja annettuun raamiin.

Vaikka taloussuunnitelmakauden pysyminen raamissa on erittäin vaikeata, tullaan talousarviot aikanaan tietyin edellytyksin laatimaan annettuun raamiin. Saatavat valtionavut tullaan vuosittain esittämään ylitysoikeutena annetun investointiraamin päälle.

Investointiehdotus vuodelle 2017

Kaupunginhallituksen 4.4.2016 hyväksymässä talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisoheissa liikuntatoimen investointien raami vuodelle 2017 on yhteensä 10,344 miljoonaa euroa.

Vuoden 2015 talousarviossa liikuntatoimen investointimääräraha on 11,666 miljoonaa euroa. Vuonna 2014 liikuntatoimen investointeihin käytettiin yhteensä 10,84 miljoonaa euroa ja jos mukaan otetaan esirakentamisrahat ja lähiörahastosta saadut määrärahat luku on yhteensä 11,38 miljoonaa euroa.

Liikuntatoimen vuoden 2017 talousarvioehdotuksessa esitetään perusparannuksiin 4,994 miljoonaa euroa ja uudisrakentamiseen 5,05 miljoonaa euroa sekä suunnitteluun 0,3 miljoonaa euroa. Yhteensä investointiesitys on 10,344 miljoonaa euroa. Mukana ei ole isojen kiinteistöjen kuntoarvioihin perustuviin lisäperuskorjaustarpeisiin tarvittavia määrärahoja, koska ne eivät mahdu annettuun raamiin eli korjausvelka tulee kasvamaan.

Hallintokuntarajat ylittävät yhteishankkeet - lähiliikuntapaikat

Lähiliikuntapaikkoja on tarkoitus toteuttaa yhdessä opetusviraston, nuorisosiainkeskuksen, rakennusviraston, sosiaali- ja terveysviraston, varhaiskasvatusviraston ja tilakeskuksen kanssa. Hankkeiden toteuttamisessa on tarkoitus käyttää hyväksi Herttoniemen - Roihuvuoren alueella Terveellinen Kaupunginosa -projektin (TKO) kokemuksia. Periaatteena on, että yhteishankkeiden avulla saadaan sekä koulujen että päiväkotien pihat lähiliikuntapaikoiksi siten, että ne ovat päivällä koulujen ja päiväkotien käytössä ja iltaisin kaikkien alueen asukkaiden käytössä. Hankkeet toteutetaan hallintokuntarajat ylittävällä yhteistyöllä ja mahdollisuuksien mukaan lähiörahaston tuella.

Ulkoilureitit

26.5.2016

Ulkoilureittien rakentamiseen ja perusparantamiseen on esitetty yhteensä 0,4 miljoonaa euroa. Ulkoilureittien varrelle tullaan jatkamaan ulkokuntoilulaitteiden hankkimista. Ulkoilureittien valaistuksen vaihtaminen energiaa säästäviksi led-valaisimiksi ei sisälly suunnitelmaan.

Yksityiskohtainen luettelo vuoden 2017 investointiehdotuksesta on esitetty esityslistan liitteessä yhdessä vuosien 2018 - 2026 taloussuunnitelmaehdotuksen kanssa.

Investointiehdotus vuosille 2017 – 2026

Liikuntapaikkojen perusparannus

Suurimmista kiinteistöistä on tehty kuntokartoituksia. Taloussuunnitelman raami ei kuitenkaan mahdollista liikuntapaikkojen riittävää perusparannusta riittävän ajoissa. Korjausvelka kasvaa koko suunnitelma-kauden ajan. Olympialaisiin rakennetut kiinteistöt vaatisivat lähivuosina mittavia peruskorjauksia. Töölön kisahallista on käynnistetty perusparannuksen tarveselvitys ajatuksella, että perusparannus voitaisiin toteuttaa silloin, kun Bunkkerin liikuntatilat valmistuvat 2019, määrärahaesitys ei vielä sisälly taloussuunnitelmaan.

Uudet asuntoalueet

Laatimisohjeen mukaan hankkeet asetetaan tärkeysjärjestykseen. Uudishankkeista etusijalla ovat uusien asuntoalueiden toteuttamisen edellyttämät välttämättömät hankkeet.

Uusien asuntoalueiden palvelut pitäisikin rakentaa samaan aikaan, kun asukkaat muuttavat uusille alueille. Tämän esityksen mukaan uudet palvelut syntyvät kuitenkin selvällä viiveellä, eikä samaan aikaan asukkaiden tulon kanssa. Lisäksi palvelut puuttuvat vielä monilta vanhoilta-kin asuntoalueilta. Uusien asuntoalueiden rakentamisesta päätettäessä – jo asemakaavojen hyväksymisvaiheessa - pitäisi samalla päättää liikuntapaikkojen rahoituksesta näille alueille.

Toisaalta uusia investointihankkeita ei pystytä toteuttamaan, ellei samalla saada korotuksia käyttömäärärahoihin, sisäisiin vuokriin, ylläpitoon ja henkilöstöön.

Tekonurmikentät

Esitykseen sisältyy tekonurmien rakentamisohjelma. Tarkoituksena on aina kenttien peruskorjauksen yhteydessä päättää uudesta pintamateriaalista ja muuttaa luonnonnurmi- tai kivituhkapintaisia kenttiä kumirouhetekonurmikentiksi. Tällä toimenpiteellä pystytään lisäämään merkittävästi kenttien käyttötuntien määrää keväisin ja syksyisin sekä päivit-

26.5.2016

täin ja vähentämään hoitokustannuksia. Muutos hyödyttää myös koulu-liikuntaa. Suunnitelmakaudella varaudutaan myös tekonurmien uusimiseen niiden tullessa käyttöikänsä päähän, mutta tätä ei pystytä nykyisen tasoilla määrärahoilla täysimääräisesti toteuttamaan riittävässä aikataulussa.

Venesatamat

Resurssit kohdistetaan lähinnä välttämättömiin perusparannustöihin ja palvelutason parantamiseen olemassa olevissa venesatamissa. Vanhoja, käyttöikänsä päässä olevia ponttoneita esitetään uusittavaksi. Venneiden suurelle keskitetylle talvisäilytysalueelle etsitään edelleenkin paikkaa. Sellaista tullaan esittämään ainakin Kirkkonummen Kantvikin alueelle, mutta se on vain osaratkaisu. Hanke käynnistetään suunnitelmakauden aikana ja sille etsitään toteuttaja sekä ylläpitäjä. Esitykseen ei sisälly määrärahoja hankkeelle. Vuosaarenlahden venesataman kehittämistä jatketaan päivitetyn yleissuunnitelma pohjalta.

Rastilan leirintäalue

Rastilan leirintäalueelle kaavaillaan yleiskaavan yhteydessä asuntovaltaiseksi alueeksi. Rastilan leirintäalue on Helsingin alueelle matkailun kannalta merkittävä kokonaisuus, joten sen ylläpitämistä hyvällä tasolla jatketaan koko suunnitelma kauden ajan.

Suomen Olympiakomitean huippu-urheilua tukevat rakentamishankkeet

Suomen Olympiakomitea on listannut huippu-urheilun merkittävimmät hankkeet vuosille 2016-2019, joille se toivoo valtion taloudellista tukea. Ykköshankkeena on Urhea -halli Mäkelänrinteen lukion läheisyyteen.

Yksityiskohtainen luettelo vuosien 2017 - 2026 rakentamishankkeista on esitetty esityslistan liitteessä.

Tiedossa olevia yksityisiä hankkeita ovat mm. seuraavat:

- Jääpallohalli Malmille
- Tuomarinkartanon ratsastuskeskuksen uusi maneesi
- Kaarelan jäähalli
- Vuosaaren ratsastuskeskus
- Helsinki Garden monitoimihalli

Irtaimen omaisuuden perushankinta

Irtaimen omaisuuden perushankintaan esitetään 1 123 000 euron määrärahaa vuodelle 2017 (liitteet 2 - 4). Taloussuunnitelmavuosille esitetään noin miljoonan euron vuosittaista määrärahaa, mikä on se taso,

26.5.2016

joka liikuntaviraston näkemyksen mukaan vaaditaan, että kalustoa uusitaan taloudellisesti järkevällä tavalla.

26.5.2016

LIITTEET

- 1 Vuoden 2017 talousarvioehdotus osastoittain
- 2 Investoinnit, irtaimen omaisuuden perushankinta vuosina 2015 – 2017
- 3 Irtaimen omaisuuden hankintaehdotus vuodeksi 2017
Yksittäiset hankinnat osastoittain
- 4 Irtaimen omaisuuden perushankinta vuosina 2017 – 2026
- 5 Investoinnit, liikuntapaikkojen suunnittelu, rakentaminen ja perusparannukset vuosina 2015 – 2017
- 6 Liikuntatoimen investointien talousarvioehdotus vuodeksi 2017 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2018 – 2021
Yksittäiset hankkeet
- 7 Järjestöjen ja laitosten avustukset vuosina 2016 – 2017
- 8 Liikuntaviraston suoritteet vuosina 2011 – 2019
- 9 Liikuntaviraston tilankäyttöohjelma vuosille 2017 – 2026
- 10 Liikuntaviraston vuoden 2017 talousarvioehdotus. Kuviot.